

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyyppit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkumiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa

tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa. Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa. Huomioitavaa on, että merkittävässä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvioinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnot, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekokelelmille

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:	Perusopetuksen tuntikehyksen sopeuttaminen 1%
Toteutusvaihtoehto 1	Perusopetuksen tuntikehystä vähennetään 1%.
Toteutusvaihtoehto 2	Perusopetuksen tuntikehyksestä ei leikata.
Toteutusvaihtoehto 3	
Päättävä toimielin / päättävät toimielimet:	Kaupungin valtuusto
Arvioitu päätösaikataulu:	11/2023
Valmistelijat:	Opetuspäällikkö

Valitse vaikutusten ennakkoarvointikohteet

Valitse mitä vaikutustyyppisiä haluat arvioida

1. Eri ikäiset kuntalaiset	☒ Kyllä
2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät	☐ Kyllä
3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö	☐ Kyllä
4. Kaupungin talous	☒ Kyllä
5. Ympäristö	☐ Kyllä
6. Yritykset	☐ Kyllä

1. ERI IKÄISET KUNTALAISET

1.1 Vaikutus erityisesti johonkin tiettyyn ihmisryhmään

Esim. opiskelijat, etninen tausta, kieli, erityisryhmä?

Päätös vaikuttaa perusopetuksen piirissä oleviin lapsiin.

1.2 Vaikutukset fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen

Lapset

Ei vaikutusta.

Työikäiset

Ei vaikutusta.

Ikäihmiset

Ei vaikutusta.

1.3 Vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin

Lapset

Työikäiset

Ei vaikutusta.

--

Ikäihmiset

Ei vaikutusta.

1.4 Vaikutukset toimeentuloon

Lapset

Ei vaikutusta.

Työikäiset

Ei vaikutusta.

Ikäihmiset

Ei vaikutusta.

1.5 Vaikutukset palvelujen saatavuuteen

Lapset

Perusopetuksen tuntikehyksen supistaminen 1% pienentää perusopetuksen sekä erityisopetuksen määrää 128 vuosiviikkotuntia, mikä vastaa noin 5 opettajan työpanosta. Vähennys on mahdollista toteuttaa joko pienentämällä jakotuntien määrää alaluokilla, vähentämällä valinnaisuutta tai kasvattamalla ryhmäkokoja.
--

Työikäiset

Ei vaikutusta.

Ikäihmiset

Ei vaikutusta.

1.6 Vaikutukset elinympäristöön

Lapset

Ei vaikutusta.

Työikäiset

Ei vaikutusta.

Ikäihmiset

Ei vaikutusta.

1.7 Vaikutukset kulkuyhteyksiin ja liikkumiseen

Lapset

Ei vaikutusta.

Työikäiset

Ei vaikutusta.

Ikäihmiset

Ei vaikutusta.

1.8 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja sukupuoleen**Lapset**

Perusopetuksen tuntikehyksen supistaminen 1% pienentää lasten yhdenvertaista mahdollisuutta oppimiseen ja opetukseen oma taitotaso huomioiden.

Työikäiset

Ei vaikutusta.

Ikäihmiset

Ei vaikutusta.

1.9 Vaikutukset mielekkääseen vapaa-ajanviettoon

Lapset

Ei vaikutusta.

Työikäiset

Ei vaikutusta.

Ikäihmiset

Ei vaikutusta.

1.10 Jokin muu, mikä?

**Pyydetään lausunto
tarvittavilta
sidosryhmiltä**

☐ Kyllä

☒ Ei

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

Vaikutusten ennakkoarviointia on valmisteltu hyödyntäen
perusopetuksessa käytettävissä olevaa resurssilaskelmaa.

Kuntalaisvaikutuksen johtopäätökset:

Vaikutukset kohdistuvat lapsiin ja nuoriin. Vähennys näkyisi yleisopetuksen puolella jakotuntien vähentymisellä, valinnaisuuden kapenemisella tai ryhmäkokojen kasvattamisena. Jakotuntien väheneminen näkyisi erityisesti ykkös/kakkosluokkalaisten oppilaiden kohdalla. Heille jakotunneilla opetetaan lähinnä äidinkieltä sekä matematiikkaa. Valinnaisaineissa supistaminen olisi mahdollista tarjontaa kaventamalla, jolloin ryhmäkoot valinnaisaineissa kasvaisivat. Kolmantena supistamisen mallina olisi ryhmäkokojen kasvattaminen, mikä osaltaan vaikuttaisi oppilaitten saamaan tuen määrään oppitunneilla. Supistaminen vaikuttaisi erityisopetukseen 31 vuosiviikkotuntia ja kohdistuisi joko laaja-alaiseen

erityisopetukseen tai koulujen omiin pienryhmiin.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

4. KAUPUNGIN TALOUS

Kaupungin menot ja tulot

Perusopetuksen tuntikehyksen supistamisella saataisiin aikaan 101 000€ säästöt yleisopetuksesta sekä 34 000€ erityisopetuksesta = 135 000€ vuoden 2024 aikana.

Investoinnit

Ei vaikutusta.

Velkaantuminen

Ei vaikutusta.

Tuottavuus ja tuloksellisuus

Ei vaikutusta.

Jokin muu, mikä?

Talousvaikutusten johtopäätökset:

Perusopetuksen tuntikehyksen supistamisella saataisiin aikaan 135 000€ säästöt.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ennakkoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

10.10.2023

Nimi

Mirka Taavetti

Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi liitteineen toimitetaan * = on pakollinen kenttä

etunimi.sukunimi@joensuu.fi